

למחלקת הכלכלה
משרד המבחן
מחלקת הכלכלה

2542

(1999)

2

Headlines

Defiant PM backed by Democrats

PRIME Minister Chuan Leekpai yesterday refused to bow to demands for his apology over the controversial decision to honour a former dictator while key Democrat MPs from Bangkok pledged their support, not fearing the consequences.

Chuan indicated that he was willing to resign his appointment on the Thammasat University Administrative Council, in response to mounting calls for his ouster from the council, if he would not admit his mistake in awarding an honorary title for Field Marshal Thanom Kittikhachorn.

Meanwhile, council chairwoman Prof Nongyao Chaiseri said the speculation about Chuan's relinquishing his council membership was a misunderstanding and that the council had no cause to remove Chuan.

In spite of the growing public pressure calling for an apology, Chuan reiterated his stand to sidestep the call.

Chuan also denied speculation that he might apologise for his decision during today's parliamentary session.

As all former presidents of Thammasat University Student Union since 1973 joined hands to petition for his removal from the university's administrative council, Chuan said he would leave the post if the council deemed it necessary.

"I did not aspire for this appointment," he said. "On the contrary, we the alumni have made contributions to our university."

Democrat MP Charoen Kanthawong called a press conference to deny reports that party MPs from Bangkok had pressured Chuan, also the Democrat leader, to apologise to the people in a bid to shore up the party's popularity in the capital.

Charoen said all Democrat MPs from Bangkok expressed their confidence in whatever course of action the party leader decided to take.

"The Democrats voice approval of the party leader's

principled stand, although that principle might not be popular among Bangkok voters," he said.

In the Thammasat University Student Union petition, Pirapol Triyakasem, a former student leader who co-signed the document, said Thanom was a tyrant who caused much bloodshed during the 1973 and 1976 uprisings.

Pirapol accused Chuan of acting improperly by honouring Thanom, resulting in a distortion of history and hurting democracy advocates and victims of military suppression.

The student union also issued a press release condemning any attempts to compare the late statesman Pridi Banomyong and Thanom in terms of their suitability for honours.

Even student groups in Chiang Mai yesterday petitioned the provincial governor calling for Chuan's apology within seven days, threatening a protest if the prime minister failed to heed their demand.

The Nation

Headlines

Chuan to face biggest crisis as nation watches

MIRED in probably the biggest crisis of his political career, Prime Minister Chuan Leekpai faces parliamentary scrutiny today over the Thanom controversy, with the whole nation watching to see if he will utter a much-demanded apology.

Eloquence has helped him escape trouble time and again in the past, but this time the issue will not go away. It could even lead to his downfall unless Chuan sincerely apologises for endorsing the nomination of former dictator Thanom Kittikachorn for an honorary royal guard title.

Observers will be closely watching today's developments because many believe it could be Chuan's last chance to seek public forgiveness. The longer he waits, the less forgiving the mood will be, especially now that the issue has become highly politicised and emotionally-charged.

The magnitude of the crisis is obvious. The Democrats have been shocked on seeing that the Thanom issue remains headline news despite the announcement of the economic stimulus package. Many senior members of Chuan's party are expressing concern privately, although none of them dares to ask him directly to apologise to the public.

Democrat insiders are of the same opinion that this is Chuan's biggest political crisis. While the prime minister has received support and sympathy to counter criticism of the government's economic policies, he has been increasingly isolated when it comes to the Thanom affair.

The Democrats are worried that Chuan's obstinacy would seriously undercut the party's appeal with the middle-class who identify more with the Oct 14 uprising than any other group in society. If the issue drags on, the ruling party may in the next election lose out in Bangkok, where people have repeatedly voted to snub even the nearest and dearest of politicians.

To Chuan's supporters and opponents alike, the current episode is reminiscent of the Phuket Sor Por Kor land scandal. A mistake was made and damage done, but Chuan stubbornly hung on to what he thought was right. He defended his man, Suthep Thaugsuban, until the government crumbled. And he refused to retreat even when the Sor Por Kor issue became a highlight of a subsequent election campaign. The result was that the Democrat Party was severely punished by Bangkok voters.

Speculation had it that Chuan declined to apologise to the public because he was afraid the opposition might take advantage and launch another impeachment move. Or, he may have thought that an apology would not be enough to appease his opponents anyway.

Some people who know Chuan well doubt he will yield to pressure and issue an apology, even if the government's future is at stake. Mounting calls for an apology and ridicule by opponents may only serve to galvanise his resolve on the issue.

And Chuan himself has given no positive hints about what he will do today. Asked by reporters yesterday if there would be some "pleasant surprises" at the parliamentary meeting, he replied: "There'll be nothing like that".

Unlike other political showdowns the Democrats have experienced, this one is a no-win situation. Already the party is fighting a rear-guard action, although publicly Democrat members have said they have faith in whatever action their leader takes.

Chuan is passing through one of the toughest times in his political career. His opponents want him to apologise, but so do his supporters and party members. Although he could ensure his political survival by simply uttering a few words, for Chuan, "I'm sorry" is still the hardest thing to say.

BY SORRAYUTH SUTHASSANACHINDA

The Nation

Editorial & Opinion

EDITORIAL: Chuan, sorry is not the hardest word

PRIME Minister Chuan Leekpai, adamant in the face of the Thanom Kittikachorn controversy, has overlooked the most important reason why he owes Thai people an immediate and heartfelt apology -- the public faith in him.

The Democrat leader may not understand the uproar, the scathing criticism and the daily ridicule. He probably thinks it is unfair and that his intention is grossly misinterpreted. But one main reason behind all this -- apart from the ever-lasting painful memory of the 1970s -- is the feeling of being let down by a leader long trusted for his unwavering adherence to the democratic course.

Had the appointment of Thanom as honorary royal guard been approved by somebody else, the reactions would have been much different. There could have been more searing castigation, even major street protests now, but the public disappointment would not have been so deep and widespread.

A leader with less integrity can make a bad mistake and get away with it. When it comes to Chuan and democratic principles, however, the public expect the two to be intricately linked. A small step over the line can be magnified and become an issue of gigantic significance.

And honouring a former dictator is by no means a slight brush against democratic values. It can be regarded as a symbol of social acceptance that what his regime did to the Thai people for nearly a decade, and that the oppression and corruption that triggered the bloody popular uprising on Oct 14, 1973, is something forgettable after all.

Whether or not he directly ordered troops to open fire on demonstrators on that fateful day, Thanom had ruled Thailand with an iron hand, abused human rights, spawned cronyism and corruption, and he could have sunk the country into a prolonged misery like Burma's if he wasn't ousted.

Chuan himself had suffered during the dark days of the 1970s and at times had to be on the run like many other pro-democracy figures. He still mentions the pain even in recent political speeches, and every time he does so it moves everyone who is listening.

The prime minister took pains to defend his decision to approve Thanom's nomination for the royal title. "No matter how I felt," he said, he had chosen not to "politicise" the military by rejecting the proposed appointment. Chuan reminded the public that he became defence minister with an agenda to depoliticise the military, and making a big issue out of the nomination would risk bringing politics back to the armed forces.

However, with Chuan as the first civilian defence minister, public expectation is obviously higher than just wishing to see a military that makes no noises. People had hoped to see Chuan inject a democratic conscience into an institution long prone to distorted values. And the Thanom nomination gave him a chance to do just that.

Reliable reports said Chuan had twice tried to stall the nomination. However, he gave way after the nomination was sent back to him for a third time. To Chuan, he has done his best under a no-win situation. To Thai people, his best is not good enough.

There is nothing legally wrong about the appointment. But Chuan has had a chance to act as a standard-bearer on some significant questions to which legal textbooks can provide no answers. Those questions concern the issue of democratic values and what kind of society he would like Thai people to live in. As a leader, these are issues that he just cannot ignore.

It's still not too late for Chuan to say that he is sorry, that under certain circumstances he has somehow failed to pay enough attention to public sentiments. He must swallow his pride and disregard all possible consequences. The apology must come from his heart.

It took Chuan a long time to build his hard-earned reputation as one of the local champions of democracy. If he believes that reputation is authentic, he must not let his ego to destroy it.

The Nation

Politics

PM's refusal to apologise raises ire of opposition

PRIME Minister Chuan Leekpai yesterday came under fierce attack from the opposition during a parliamentary debate on the much-criticised appointment of former military dictator Thanom Kittikachorn as an honorary royal guard.

New Aspiration Party (NAP) MP Chaturon Chaisaeng accused the prime minister of trying to "distort history" when he rubber-stamped the Army's appointment of Thanom.

Chaturon described the ageing military leader as "a symbol of dictatorship".

He said Chuan must decide what he stands for -- dictatorship or democracy.

"A leader of a democracy has to promote democracy, otherwise he won't survive. So many people are annoyed by the appointment [of Thanom] because it honours a person who is a symbol of dictatorship," Chaturon said.

Chuan, who is also defence minister, has been harshly criticised by pro-democracy groups and students over the honour awarded to Field Marshal Thanom. The military leader, now in his eighties, presided over a dictatorial regime which came to an end after a bloody crackdown on pro-democracy protesters on Oct 14, 1973.

Chaturon, a student leader in the Oct 14 uprising, said yesterday that during his career Thanom was responsible for attempting many coups, sending opposition politicians to jail, and triggering the right-wing backlash against protesting students at Thammasat University on Oct 6, 1976.

"But the prime minister still honoured him as an honorary royal guard. I regard this as an attempt to distort history," the opposition MP said.

He also disputed Chuan's claim that the appointment

would not have a negative impact on the general public.

"The prime minister has a mandate from the public to govern, but now he's using that power to guarantee a dictator."

The public is losing faith in the prime minister, he said, adding that to end the controversy, Chuan must apologise to the people.

The premier, however, has flatly refused to apologise, claiming he has done nothing wrong.

"If Chuan doesn't apologise, he shouldn't declare that 'I have confidence in the parliamentary system'," Chaturon said, quoting a motto the premier often used while campaigning for the last general election.

NAP MP Adisorn Piengket called on the prime minister to listen to public opinion on the issue.

"The prime minister is supposed to serve the public. He has to listen to the people," said former student leader Adisorn.

He said Chuan should follow the example of opposition leader Chavalit Yongchaiyudh who, while serving as prime minister, reversed his approval to return Col Narong Kittikachorn's pension after the move met with strong resistance from pro-democracy groups.

Narong, his father Thanom and the late Field Marshal Prapass Charusthira were known as the "Tyrant Trio".

Kuthep Saikrachang, an NAP MP, said Chuan's recent utterance of "sorry" was not enough and that only an official apology would appease public anger over the issue.

"He [Chuan] can get away with saying sorry to the person whom he failed to appoint. But for the public, he must apologise."

Yesterday's parliamentary debate, which lasted for four hours, was the result of an urgent motion filed by the opposition following the growing outcry over Thanom's appointment.

The Nation

Headlines

Nopadol: End protest

MAJ-GEN Nopadol Intapanya, commander of the 1st Army Division, pleaded yesterday for an end to protests against the military honour for former dictator Thanom Kittikachorn.

Nopadol conceded that the honour had been an imprudent move overlooking public sentiment.

He insisted that the appointment of Thanom as an honorary officer of the 31st Infantry Regiment of the Royal Guard was a routine matter with no ulterior motive.

Thanom had previously been appointed to many honorary positions in various army units, he said.

After the regiment was upgraded, a recommendation was made to honour former commander Thanom for his contributions to the unit and in line with previous military awards accorded him, Nopadol said.

"For example, I could have committed wrong, but my family would continue to respect me," he said, citing the existing ties between the military and Thanom.

The divisional commander said he had not anticipated such overwhelming opposition to the appointment, previously thought to be a private military affair.

"If the public deems it necessary for me to apologise, I will do so," he said. --

The Nation.

Headlines

Premier is clear: debate is closed

PRIME Minister Chuan Leekpai, claiming to have said all that can be said on the Thanom Kittikhachorn controversy, yesterday made it clear he considered the debate closed, even though some people might want to drag it on.

Chuan also conceded that some of his comments in Parliament on Thursday might have been misinterpreted as provocative, although voters would understand his true intentions if his explanation on the controversy was examined in its entirety.

Rather than issuing an apology over the decision to honour the former dictator, Chuan replied in an urgent House motion that voters would be the judge of his decision.

The prime minister said he had anticipated that some opposition members and the local press would play up his remarks. "Some people would continue with their opposition regardless of what I do or say," he added, saying that people were free to continue airing opposing opinions on his decision, even though he would also like to enjoy their support in tackling the country's problems.

House Speaker Wan Mohammad Noor Matha warned that public debate on Chuan's decision should not be allowed to get out of hand. "The prime minister has explained himself to Parliament, and the people should form their opinion and refrain from escalating the dispute," he said, referring to speculation that there might be a mass protest to press for Chuan's apology.

He commented that the controversy should serve as a reminder that decisions should always be made taking into account the sensitivity of public sentiment.

PM's Office Minister Supatra Masdit claimed that Chuan's explanation of his controversial decision was so touching that some Democrats were brimming with tears.

"I think the prime minister had made clear why he refused to apologise, even though he was never reluctant to do so if the situation warranted," she said. Supatra also expressed the view that Chuan had delivered the best explanation he could, clearing up misunderstandings over his decision.

She also revealed that the Democrats would closely monitor public reaction to Chuan's explanation. Should the majority of people, especially rural voters, continue to oppose the controversial decision, Chuan might have to further explain himself, she said.

Amnuay Patise, deputy secretary general to the prime minister, lashed out at former Army commander Gen Chettha Thanajaro for "driving Chuan into a political corner".

"When Gen Chavalit Yongchaiyudh was the prime minister, Chettha curiously forgot to recommend the honouring of Thanom," he said. "When Chuan assumed the defence portfolio, Chettha suddenly made such a recommendation."

The Nation

Headlines

Voters turn off 'honest' Chuan, says poll

EVEN though he still enjoys public faith in his personal honesty, Prime Minister Chuan Leekpai has suffered deteriorating ratings over his pro-democracy track record, political responsibility, political ethics and political credibility, according to an Assumption University survey released yesterday.

The poll interviewed 1,150 people on March 31 and April 1, before the prime minister responded on Thursday night to the opposition motion questioning his controversial decision to approve the award of an honorary Royal Guard title to former dictator Thanom Kittikachorn, a decision which has set Chuan against pro-democracy advocates and large sections of public opinion.

Some 61 per cent of the poll respondents said their view of Chuan as an honest man was unshaken despite the weeks of controversy over his handling of the Thanom incident.

However, 48 per cent said they had less faith than before in the premier's adherence to the principles of democracy, as against 38 per cent who felt his adherence had not wavered. Some 53 per cent said they found Chuan politically less credible after his handling of the controversy, while around 32 per cent said his handling of the matter was just about right.

Moreover, 42 per cent of those surveyed said their faith in Chuan's political ethics had been shaken, as against 40 per cent who said their confidence remained as before. On the question of political responsibility, 44 per cent of those polled said their confidence in Chuan's premiership remained unshaken, as opposed to 41 per cent who said their confidence in the premier had diminished.

Overall, Chuan's performance in office suffered a thumbs-down rating from 48 per cent of poll respondents.

Assumption University did not give a margin of error for the study.

The Nation

Politics

Chuan still has support of coalition

COALITION leaders are standing by embattled Prime Minister Chuan Leekpai as his refusal to publicly apologise over the Thanom affair means his worst political crisis will linger for an unpredictable period.

Opinion polls and media comments are pointing to an apparent decline in Chuan's popularity, but the coalition partners said they sympathised with him and called on opponents to end their crusade so that the government can refocus on the economy.

"It's time to move on to other issues," said Korn Dabaransi, Chat Pattana leader. "If democracy activists want to keep up the pressure, they should do so within a proper scope so that this problem will not escalate. We all have an urgent issue on our hands -- the ailing economy."

Chat Thai's Deputy Education Minister Somsak Prissanananthakul said his party leader, Banharn Silapa-archa, felt "relieved" after listening to Chuan's explanation in Parliament on Thursday as to why he approved an honorary military title for former dictator Thanom Kittikachorn.

Defiant Chuan, stressing that being prime minister is less important than keeping one's honour, refused to apologise to the Thai public and put his future on the line by inviting voters to deliver their judgement in the next election.

"My party leader said that after listening to the prime minister, he clearly understood why he made such a decision," said Somsak. But he added that he was worried the "next phase" could be a political game aimed at forcing Chuan to dissolve the House of Representatives.

One coalition source said Chuan's allies had informally discussed the crisis and agreed that the situation remained delicate.

"It's becoming a political game now, and the allies agreed that government MPs should refrain from commenting on it to avoid fuelling the fire," the source said. He added that the partners also agreed that if Chuan had apologised, there could still be pressure for him to dissolve the House.

Surachart Chamnarnsilp, spokesman of the Seritham Party, said he did not agree with the activists who have kept the pressure on Chuan.

"Our party respects his decision and we think we can explain our stand to our constituents," he said.

Meanwhile, Thai Rak Thai leader Thaksin Shinawatra, who observers say stands to gain politically from the backlash against Chuan, promised not to take advantage by making the controversy an election campaign issue.

"We won't exploit the situation, and I haven't paid much attention to how the prime minister has handled this. I'm more worried about the economic crisis," the tycoon-turned-politician said.

The Thanom issue has coincided with wavering public faith in the way the Chuan government has tackled the economic crisis. But many observers still believe that Chuan's chances of survival rely on economic indicators alone.

If the economic situation improves remarkably in the near future, the resentment generated by the Thanom affair would easily subside, they said. But on the other hand, if the economy does not take off soon, the Thanom issue could magnify into trouble for the government and haunt Chuan badly in the next election campaign.

An Assumption University survey released yesterday showed that even though he still enjoys public faith in his honesty, Prime Minister Chuan has suffered deteriorating ratings over his pro-democracy track record, political responsibility, political ethics and political credibility.

Political Desk

The Nation

Local & Politics

Majority for Thanom row compromise

MOST of the respondents in a Dusit Poll said that all parties concerned in the conflict arising from the Field Marshall Thanom Kittikachorn controversy should forget about their own egos in order to defuse the tension, the pollster revealed yesterday.

A total of 2,379 respondents from Bangkok and eight large regional provinces took part in the survey between March 24 and April 4 over the conflict arising from the appointment of Thanom as an honorary royal guard.

Of the total, 39.19 per cent said all parties concerned should not be stubborn but rather compromise in order to solve the dispute, 21.62 per cent said politicians should play "clean" politics, 13.51 per cent said the government should ignore the protests, 12.16 per cent said the opposition should not "rub salt into the wounds", and 10.81 per cent said the public should not fall pray to a political game.

When asked what their opinions were about the controversy, 41.86 per cent said they believe the whole affair was just a political ploy, 23.26 per cent said it was boring and not a "constructive" issue, 18.6 per cent said the conflict was a consequence of a democratic system, 13.95 per cent said the conflict stemmed from an attempt to benefit from the public's confusion while 2.33 per cent said they were not aware of the cause of the conflict.

The biggest group of respondents, 37.5 per cent, were concerned that the conflict would further deteriorate the country's economy, 28.13 per cent said they were worried the conflict could develop into a fiasco, 19.79 per cent were worried that the adverse publicity over the conflict could affect investment in the country, 8.33 per cent were concerned that the ill-intentioned parties would seek to take advantage of the situation, 5.21 per cent were worried that innocent people would fall prey to the politicians' foul game while 1.04 per cent were worried that politicians would set a bad example for young people through the conflict.

The Nation

Headlines

1,500 march against Chuan, privatisations

SOME 1,500 political and labour activists marched through the streets of Bangkok yesterday to protest against Prime Minister Chuan Leekpai and the planned privatisation of state enterprises.

The state enterprise employees, political activists and farmers demanded Chuan dissolve the House and hold an election now that he had "betrayed" the democracy movement by approving the appointment of former dictator Thanom Kittikachorn as an honorary Royal Guard.

The protesters also accused the Chuan government of betraying the country by planning to sell state enterprises to foreign investors.

Farmers, who have been protesting in front of Government House, marched from the Royal Plaza and joined other groups at Democracy Monument on Rajdamnoen Avenue.

State enterprise workers and members of 45 political activist groups and non-government organisations marched from Wong Wien Yai on the Thon Buri side to the Democracy Monument.

The demonstrators dispersed at the Democracy Monument after making a vow to continue their fight to pressure Chuan to dissolve the House.

Saying they will hold more protests around the country, the protest leaders demanded an apology from Chuan for having cleared the honour given to Field Marshal Thanom, a military strongman who was ousted after a bloody pro-democracy uprising in 1973.

Thanom later turned down the military honour last month after protests erupted. Chuan has refused to apologise, saying he had no choice but to approve it after asking the military to reconsider the appointment twice.

Bamrung Khayotha, adviser of the Assembly of the Poor, told the demonstrators that Chuan should immediately return the mandate to the people by holding an election.

Sant Hathirat, chairman of the Foundation for Democracy Heroes, led the demonstrators to make the vow to bring down the "dictatorial regime" of Chuan.

"We all here swear that we will liberalise the nation from the hands of the dictators and the betrayers who have disguised themselves as the government of Chuan Leekpai," Sant pledged.

Speaking to reporters at the end of the demonstration, Khanin Bunsuwan, a former drafter of the new Constitution, said it was high time Chuan organised an election under the new rules set by the charter.

"Don't cite the economic crisis as a reason to not dissolve the House because doing so will be like obstructing the democratic process," Kanin said.

Kanin said there would be more protests in provinces to pressure Chuan to dissolve the House.

"The government should dissolve the House as soon as possible. If the government ignores the public, there could be some ugly incidents because some third-party groups might take the opportunity to do something," Kanin said.

He said the activist groups would launch another massive protest on May 17 if the government does not dissolve the House by then.

On Saturday, former student leaders from the repressive era of 1973 to 1976 gave Chuan another chance to issue a public apology for approving the appointment of Thanom as an honorary Royal Guard.

The former student activists, who held a meeting at the Royal Hotel, said Chuan should urgently issue the apology to prevent the controversy from escalating and affecting the government's mission to solve the economic crisis.

Peerapol Triyakasem, who headed the Thammasat University Student Association in 1973, said those at the meeting were worried that the issue would escalate and affect the government's economic mission.

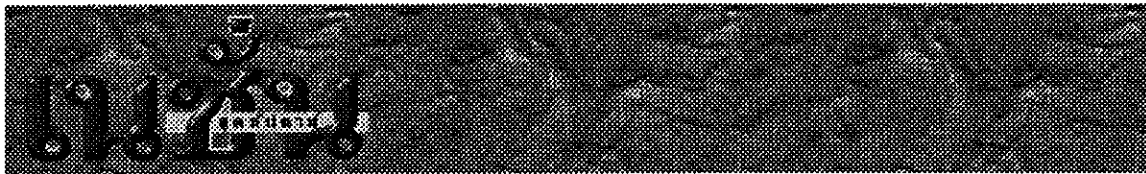
"So, the meeting resolved to give Chuan another chance to apologise so that the situation will calm down," Peerapol said.

He added that the former student leaders did not set a deadline for Chuan to apologise.

Wirat Jakkirapapong, deputy secretary-general of the Student Federation of Thailand in 1973, said the meeting wanted Chuan to dissolve the House and call a new election if he was determined not to apologise.

On Thursday, Chuan told the House in a reply to an urgent motion that voters would judge him over his decision to approve the appointment.

The Nation

ตำนาน 14 ตุลา

ฉบับ 'ถนอมกับคณะ'

เขียนประวัติศาสตร์ตามอำเภอใจ

ประวัติศาสตร์เหตุการณ์เดือนตุลาคม 2516 ถูกครอบครัวยุติธรรม 'กิตติขจร' รื้อฟื้นขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของจอมพลถนอม กิตติขจร กับคณะ เมื่อ 10.00 น. วันที่ 29 มีนาคม 2542

โดย พล.อ.อ.ยุทธพงษ์ กิตติขจร บุตรชายจอมพลถนอม กิตติขจร และนายสุวิทย์ ยอดมณี บุตรเขย

ได้ร่วมกันแถลงข่าวพร้อมกับแจกเอกสารสำคัญ 3 ชิ้น คือ

1) รายงานการสอบสวนของสถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม ในคดีที่นายนิปไทย ศาสสนันท์ พ้องจอมพลถนอม กิตติขจร ผู้ต้องหาที่ 1 จอมพลประภาส จารุเสถียร ผู้ต้องหาที่ 2 พ.อ.ณรงค์ กิตติขจร ผู้ต้องหาที่ 3 แจ่งกล่าวโทษเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2517
ฐานทำร้ายร่างกายประชาชน

2) คำสั่ง จอมพลประภาส จารุเสถียร ที่มีถึงทหารหน่วยต่างๆ เกี่ยวกับการใช้กำลัง ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2516

3) หนังสือพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องจอมพลถนอม กับพวก รวม 3 คน ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2516

รายงานผลสรุปการสอบสวนดังกล่าวนั้น ค่อนข้างจะมีข้อมูลที่ขัดแย้งกับแถลงการณ์ของรัฐบาลนายสัญญา ธรรมศักดิ์ 'เรื่อง การสอบสวนการสั่งการของจอมพลถนอม กิตติขจร และจอมพลประภาส จารุเสถียร และการปฏิบัติการของพันเอกณรงค์ กิตติขจร' รวมทั้งบทบันทึกของผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์วันที่ 14-15 ตุลาคม 2516

ฉะนั้น เพื่อความกระจ่างในกรณีนี้ 'เนชั่น สดสัปดาห์' จึงขอลำดับภาพการเคลื่อนไหวของขบวนการตุลาคม 2516 โดยอ้างอิงถึงข้อมูลจากเอกสารที่ครอบคลุม 'กิตติขจร' นำมาชี้แจง, แถลงการณ์รัฐบาลสัญญา และข้อมูลจากหนังสือ '14 ตุลา 2516 วันมหาปิติ' ขององค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี 2516

คืนวิกฤติและรอยต่อ

แห่งชะตากรรม

การจับกุมกลุ่มผู้เรียกร้องรัฐธรรมนูญจำนวน 11 คน (จับเพิ่มตอนหลังอีก 2 คน รวมเป็น 13 คน) เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2516 ทำให้รัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร ต้องเผชิญหน้ากับแรงต้านจากพลังนิสิตนักศึกษาและประชาชนทั่วประเทศในเวลาต่อมา

9 ตุลาคม 2516 เป็นวันแรกที่มีการชุมนุมใหญ่ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภายใต้การนำของกลุ่มอิสระ มธ., องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (ศนท.)

โดยกลุ่มผู้ชุมนุมได้ยื่นข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลถนอม 2 ข้อ คือ 1)

ให้รับปล่อยตัวผู้ที่ถูกจับกุมทั้งหมดโดยไม่มีเงื่อนไข ภายในวันที่ 13 ตุลาคม 2516 เวลา 12.00 น. 2)

ให้รับประกาศใช้รัฐธรรมนูญโดยเร็วที่สุด

เมื่อข้อเรียกร้องไม่ได้รับการสนองตอบจากรัฐบาล

ผู้นำการชุมนุมในเวลานั้นจึงสั่งเคลื่อนขบวนออกจากมหา-วิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามที่กำหนดเส้นทางเอาไว้

ผู้ชุมนุมนับแสนคนเดินไปตามถนนราชดำเนิน มุ่งหน้าสู่ลานพระบรมรูปทรงม้า

ซึ่งเป็นจุดพลิกผันของสถานการณ์ทั้งหมด โดยผลการสอบสวนของฝ่ายตำรวจนครบาลขณะสงคราม ได้ระบุว่า

"แต่ถึงแม้ว่าทางฝ่ายผู้ต้องหาที่ 1 (จอมพลถนอม) และที่ 2 (จอมพลประภาส) จะได้ตกลงยินยอมตามข้อเรียกร้องของนิสิตนักศึกษาประชาชนแล้วทุกข้อก็ตาม แต่เหตุการณ์ก็หาได้สงบลงตามที่ผู้ต้องหาที่ 1 และผู้ต้องหาที่ 2 คาดหวังไว้มิ เพราะบรรดานิสิตนักศึกษาประชาชนที่ชุมนุมกันรอฟังผลการเจรจาที่บริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า กลับพากันหลงเชื่อตามคำของนายเสกสรรค์ ประเสริฐกุล ที่ได้พูดชักชวนให้พากันเดินขบวนไปเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในพระราชวังสวงจิตรลดา ในขณะนั้น

"ซึ่งการที่นายเสกสรรค์

นำขบวนนิสิตศึกษามุ่งเข้าพระราชวังอันเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในยามวิกาลเช่นนี้ จะมีเจตนาอย่างไรนั้น ได้ความจาก พล.ต.ท.มนต์ชัย พันธุคงขึ้น และ พ.ต.ต.พิชัย ชำนาญไพร ซึ่งให้การ สอดคล้องต้องกันว่า นายสมบัติ อารังค์ ัญญวงษ์ นายธีรยุทธ บุญมี และ น.ส.เสาว-นีย์ ลิ้มมานนท์ ต่างก็ได้ขึ้นพูดประณามการกระทำของนายเสกสรรค์ ที่กำลังพาฝูงชนเข้าไปในพระราชวังสวงจิตรลดา ว่า 'นายเสกสรรค์ เป็นคอมมิวนิสต์'

ซึ่งเหตุที่นายสมบัติ กับพวก กล่าวกล่าวคำประณามนายเสกสรรค์ ต่อหน้าฝูงชนในขณะนั้นเช่นนั้น น่าจะเป็นเพราะนายสมบัติกับพวก มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกับนายเสกสรรค์ จนรู้ซึ่งถึงความดีเลิกละบางที่ซ่อนอยู่ในเจตนาของนายเสกสรรค์ ได้ว่า มีเจตนาที่จะทำลายสถาบันกษัตริย์ จึงได้ชักจูงฝูงชนให้เข้าไปพระราชวัง อันเป็นที่ประทับในเวลาวิกาลเช่นนั้น ดังนั้น เมื่อพฤติการณ์ของนายเสกสรรค์ที่ปรากฏชัดขึ้นตามคำสั่งประณามของนายสมบัติ กับพวก ดังกล่าวมานี้แล้ว แถวตำรวจจึงจำเป็นต้องขวางกั้นมิให้ขบวนนิสิตนักศึกษาประชาชน ผ่านไป โดยมุ่งที่จะถวายความอารักขาแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และยังได้พยายามใช้เครื่องขยายเสียงพูดจากร้องให้ประชาชนสลายตัวอยู่ตลอดเวลา

"จนกระทั่งต่อมาได้เกิดการใช้กำลังผลักดันและปะทะกันเกิดขึ้น เนื่องจากมีคำสั่งของ พล.ต.อ.ประจวบ สุนทรากร ที่สั่งการมายัง พล.ต.ท.มนต์ชัย ไม่ยอมให้ขบวนนิสิตนักศึกษาประชาชนสลายตัวกลับไปทางถนนราชวิถี"

ประเด็นความขัดแย้งภายในกลุ่มผู้นำนักศึกษา เมื่อตอนใกล้รุ่งวันที่ 14 ตุลาคม 2516 ถูกขยายความจนเกินจริง และพยายามโยงเรื่อง 'คอมมิวนิสต์' เข้ามาเกี่ยวข้องกับสถาบันกษัตริย์ ทั้งที่ในความเป็นจริงของขบวนการนิสิตนักศึกษาเวลานั้น ยังไม่มีเรื่องอุดมการณ์คอมมิวนิสต์มาเกี่ยวข้องแต่ประการใด

ในข้อเท็จจริงอีกประการหนึ่งที่คนทั่วไปอาจจะไม่เข้าใจขบวนการต่อสู้เดือนตุลาคม ที่มีการชุมนุมภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีผู้ริเริ่มก่อการอยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอิสระ มธ.

และองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (อ.ม.ธ.) ไม่ใช่ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (ศนท.) ที่นายสมบัติ ธำรงธัญวงศ์ เป็นเลขาธิการศูนย์นิสิตฯ ในสมัยนั้น

ศูนย์นิสิตฯเข้ามาร่วมการประชุมที่ธรรมศาสตร์เมื่อล่วงผ่านวันที่สามเข้าไปแล้ว แต่รูปการจัดตั้งในการชุมนุมยังอยู่ในการควบคุมของกลุ่มอิสระ มธ. และ อ.ม.ธ. จึงไม่แปลกที่จะมีอุปสรรคในการประสานงานระหว่างการเดินขบวน (อ่านรายละเอียดในล้อมกรอบ)

อีกด้านหนึ่ง ต้องยอมรับว่า จอมพลถนอม กิตติขจร ในฐานะผู้บัญชาการทหารสูงสุด, จอมพลประภาส จารุเสถียร ในฐานะรองผู้บัญชาการทหารสูงสุด และในฐานะรักษาการร่วมอธิบดีกรมตำรวจ ผู้มีอำนาจเต็มที่ในการควบคุมสถานการณ์การชุมนุมเดินขบวนของนิสิตนักศึกษาในขณะนั้น ได้รับ 'ข่าวสาร' ที่ไม่ถูกต้อง อย่างเช่นกรณี คอมมิวนิสต์อยู่เบื้องหลังการชุมนุม และมีการข่มขู่กำลังอาวุธในธรรมศาสตร์ เพื่อโค่นล้มรัฐบาล

จึงทำให้การแก้ไขปัญหามิได้ถูกจุด และลุกลามบานปลาย กลายเป็นเหตุการณ์นองเลือดในเวลาต่อมา

อย่าปิดฟ้าด้วยฝ่ามือ

จากแถลงการณ์ของรัฐบาลนายสัญญา ธรรมศักดิ์ เรื่อง 'การสอบสวนการสั่งการของจอมพลถนอม กิตติขจร และจอมพลประภาส จารุเสถียร และการปฏิบัติการของพันเอกณรงค์ กิตติขจร' ที่สำนักนายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อประชาชนเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2516 ก็ระบุชัดเจนถึงความผิดพลาดในการให้ข้อมูล 'ข่าวสาร' ของ พ.อ.ณรงค์ กิตติขจร

"แม้ว่าในชั้นแรกจอมพลถนอม กิตติขจร และจอมพลประภาส จารุเสถียร จะได้นำกระแสรับสั่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาปฏิบัติ โดยสั่งการมิให้เจ้าหน้าที่ทหารใช้อาวุธ เว้นแต่เพื่อป้องกันตัว แต่ปรากฏจากคำให้การของบุคคล ซึ่งอยู่ในห้องทำงานร่วมกับจอมพลถนอม กิตติขจร และจอมพลประภาส จารุเสถียร ว่า พ.อ.ณรงค์ กิตติขจร เป็นผู้นำเหตุการณ์ต่างๆ มารายงานต่อจอมพลทั้งสองอยู่ตลอดเวลา และเสนอให้ใช้กำลังทหารปราบปรามอย่างเด็ดขาด แต่เมื่อได้สอบสวนและตรวจสอบกับความเป็นจริงของเหตุการณ์ในภายหลัง ปรากฏว่าการรายงานของ พ.อ.ณรงค์ กิตติขจร ส่อไปในทางบิดเบือนให้เกินกว่าความเป็นจริง โดยอ้างว่าได้มีผู้ก่อการจลาจลเพื่อล้มล้างรัฐบาล ทั้งนี้ เพื่อยั่วให้มีการสั่งการการใช้กำลังปราบปราม..

"และถึงแม้ว่าในวันที่ 15 ตุลาคม 2516 ซึ่งเป็นวันที่จอมพลทั้งสองพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองไปแล้ว

แต่ก็ยังจะอาศัยตำแหน่งในทางทหาร สั่งการเกี่ยวกับการใช้กำลังทหารปราบปรามต่อไปอีก
เมื่อเปรียบเทียบการสั่งการของจอมพลทั้งสอง ซึ่งอ้างว่าได้มีการจลาจลเกิดขึ้นในประเทศ
จนทำให้เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจซึ่งเคารพในความเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด หลงเชื่อ และใช้อาวุธปราบปราม
นักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน โดยเข้าใจว่าเป็นผู้ก่อการจลาจล
กับความเป็นจริงแห่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและประจักษ์ต่อสายตาประชาชน
ย่อมแสดงให้เห็นว่าเป็นการสั่งการที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ และได้กระทำด้วยอารมณ์โกรธเคืองประชาชน
โดยมิได้คำนึงถึงกระแสรับสั่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
ซึ่งทรงขอร้องไม่ให้รัฐบาลใช้อาวุธปราบปรามประชาชน"

แต่ในผลการสอบสวนของตำรวจ สน.ชนะสงคราม ที่หายาทของจอมพลถนอม นำมาเปิดเผยในภายหลัง
กลับพยายามทำลายความเชื่อถือของ 'แถลงการณ์ฉบับประวัติศาสตร์' ของรัฐบาลนายสัญญา ธรรมศักดิ์
โดยอ้างคำให้การของ พล.อ.อ.ทวิ จุลละทรัพย์ รัฐมนตรีกลาโหมสมัยนั้น ว่า

"ส่วนคำแถลงการณ์ของสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ออกไปโดยมีข้อความว่า
ได้รับผลการสอบสวนของกระทรวงกลาโหมเป็นที่ชัดเจนว่า
ผู้ต้องหาทั้งสามได้ปฏิบัติหน้าที่ไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผนของทางราชการ
และแผ่ด้วยโทสะจริตนั้น พล.อ.อ.ทวิ ยืนยันต่อไปว่า ได้ร่างขึ้นตามมติของคณะรัฐมนตรี
อันสืบเนื่องจากมีนิสิตนักศึกษา
ได้ยื่นข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลในขณะนั้นให้มีการสอบสวนเอาความผิดแก่ผู้ต้องหาทั้งสาม
ที่ประชุมจึงได้มีมติให้ร่างแถลงการณ์ฉบับนี้ขึ้นมาโดยที่ไม่มีการสอบสวนของกระทรวงกลาโหมแต่อย่างใด

"เมื่อได้ความจาก พล.อ.อ.ทวิ ซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมขณะนั้น ประกอบกับกระทรวงกลาโหม
ก็ยืนยันว่า ไม่มีสำนวนการสอบสวนดังกล่าวอยู่ที่กระทรวงกลาโหม ดังนั้นแล้ว คณะกรรมการจึงเห็นว่า
เมื่อได้ความเป็นที่แน่ชัดแล้วว่า คำแถลงการณ์ฉบับนี้ ได้ออกมาโดยที่ไม่ใช่หลักฐานสนับสนุนแต่อย่างใดเลย
เช่นนี้จึงไม่มีน้ำหนักที่จะรับฟังมาหักล้างพยานหลักฐานของคณะกรรมการ
ที่ได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนมาในคดีนี้ได้"

หายาทของจอมพลถนอม กิตติขจร ที่ออกมาแถลงข่าวเมื่อวันก่อน จึงพยายามตอกย้ำในประเด็นนี้เป็นอย่างมาก
โดยพยายามชี้ให้เห็นว่า แถลงการณ์ของรัฐบาลนายสัญญา ธรรมศักดิ์ หรือ 'รัฐบาลพระราชทาน' นั้น
ไม่ตรงกับความเป็นจริง

"จอมพลถนอมถูกกล่าวหาด้วยความไม่เข้าใจผิด ช้าแล้วช้าเล่า มา 25-26 ปี
เราอยากให้ประชาชนได้รับทราบความจริงว่า จอมพลถนอมไม่ได้สั่งฆ่านิสิต นักศึกษา และประชาชน" นายสุวิทย์

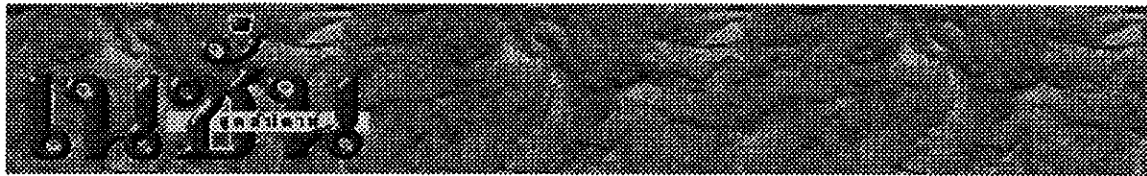
ยอดมณี กล่าว

ไม่ว่าบุคคลในครอบครัวกิตติ-ขจร จะหลุดหลักฐานออกมาหักล้างอย่างไร ก็คงไม่อาจลบภาพซากเดนอำนาจเผด็จการ หรือ 'ระบอบถนอม-ประภาส-ณรงค์' ออกไปจากหน้าประวัติศาสตร์การเมืองไทยได้

เพราะตำนานการต่อสู้หลังเลือดของผู้รักประชาธิปไตย ณ ถนนราชดำเนิน ยังคงได้รับการกล่าวขานตราบนานเท่าทุกวันนี้ แม้วันเวลาจะล่วงผ่านไปแล้วถึง 26 ปี

"มนุษย์เป็นผู้สร้างประวัติศาสตร์ แต่มนุษย์มิได้สร้างประวัติศาสตร์ขึ้นมาตามอำเภอใจ" ฉันทิตกัฉันทันั้น ครอบครัว 'กิตติ-ขจร' ก็มีอาจเขียนประวัติศาสตร์ 14 ตุลาได้ตามอำเภอใจเช่นกัน

Last modified: วันพุธที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2542

15.00 น. ศูนย์ฯ ประกาศยื่นคำขาดอีกครั้งหนึ่ง หากยังไม่ได้รับคำตอบที่น่าพอใจภายใน 17.00 น. จะดำเนินการขึ้นเด็ดขาดต่อไป

ขณะเดียวกัน นายสมบัติ อารังธัญญวงศ์ นายสมพงษ์ สระกวี นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล เข้าพบจอมพลประภาส จารุเสถียร ที่กองบัญชาการสวนรีนฯ จอมพลประภาสได้แจ้งให้ทราบว่า ฝ่ายรัฐบาลยินดีปล่อยผู้ต้องหาทั้ง 13 คน ส่วนข้อเรียกร้องอื่นๆ เป็นอันระงับไป ทั้งสามจึงรับปากกับจอมพลประภาส ว่า จะมาปรึกษากับกรรมการศูนย์ฯ เพื่อประกาศให้การชุมนุมสลายตัว

16.00 น. คณะกรรมการศูนย์ฯ ทั้งหมดเข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระบรมราโชวาท ตอนหนึ่งว่า "เมื่อนักศึกษาได้ดำเนินการมาตรงตามเป้าหมาย และได้รับผลตามสมควรแล้ว ก็ขอให้กลับคืนสู่สภาพปกติ เพื่อยังความสงบเรียบร้อยให้เกิดแก่ประชาชนทั่วไป"

17.00 น. ตามที่ตกลงกันไว้แต่เดิมนั้น ขบวนจะอยู่ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย โดยมี นายเสกสรรค์ ประเสริฐกุล หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการศูนย์ฯ เป็นผู้ควบคุม

แต่คณะกรรมการศูนย์ฯ กับศูนย์ปฏิบัติการ เริ่มขาดการติดต่อประสานงาน เพราะบัดนี้ยังไม่มีข่าวจากคณะกรรมการศูนย์ฯ จึงเกิดระส่ำระสายไปทั่วขบวน นายเสกสรรค์ จึงตัดสินใจสั่งเคลื่อนขบวนไปยังลานพระบรมรูป ส่วนท้ายขบวนอยู่ที่สะพานมัทธวาฬ

20.00 น. วิทยูกรมประชาสัมพันธ์ประกาศว่า รัฐบาลยอมรับข้อเสนอของศูนย์ฯ และปล่อยตัวผู้ต้องหาแล้ว ส่วนรัฐธรรมนูญจะประกาศใช้ภายในเดือนตุลาคมปีหน้า

21.00 น. ผู้แทนศูนย์ฯ บางคน ใช้เครื่องขยายเสียงติดรถวิ่งประกาศบริเวณสะพานมัทธวาฬ ให้สลายตัว เพราะศูนย์ฯ ได้ตกลงกับทางรัฐบาลเรียบร้อยแล้ว จึงมีผู้ทยอยกลับเป็นจำนวนมาก ส่วนที่ลานพระบรมรูป ยังไม่ทราบเรื่อง จึงชุมนุมกันต่อไป คนที่ทราบเรื่องแล้วแต่ยังไม่ยอมเชื่อได้สมทบที่ลานพระบรมรูปอีก

22.00 น. นายเสกสรรค์บอกว่าได้ข่าวว่าฝ่ายรัฐบาลยอมตามข้อเสนอแล้ว แต่ขอให้ทุกคนอยู่ในอาการสงบ

อย่าเพิ่งแตกขบวนจนกว่ากรรมการศูนย์ฯ จะมาพูดคุยด้วยตนเองพร้อมกับเรียกร้องให้กรรมการศูนย์ฯ มาพบโดยด่วน

ขณะเดียวกัน วิทยุกรรมประชาสัมพันธ์ประกาศว่า บัดนี้รัฐบาลกับผู้แทนนักศึกษา ได้ตกลงกันเรียบร้อยแล้ว และฝ่ายนักศึกษาจะให้การชุมนุมสลายตัว แต่มีบุคคลบางคนที่มิใช่นักศึกษา ได้ถือโอกาสสอภิปรายใจมติรัฐบาลต่อไป จึงขอให้นักศึกษาอย่าหลงเชื่อ และขอเตือนผู้ใส่ร้ายรัฐบาลเลิกก่อความวุ่นวายอีกต่อไป

23.30 น. นายพีรพล ตริยะเกษม นายกองค์การบริหาร องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กระซิบกับนายเสกสรรค์ว่า บัดนี้กรรมการศูนย์ฯ ที่เข้าเผ้าฯ ชะตาขาดหมดแล้ว นายเสกสรรค์จึงสั่งเคลื่อนขบวนไปสวนจิตรลดา เพื่อหวังเอาพระบารมีเป็นที่พึ่ง

อาทิตย์ที่ 14 ตุลาคม 2516

02.00 น. ขณะที่ขบวนมาหยุดที่หน้าประตูสวนจิตรลดา ด้านสวนสัตว์ดุสิต นายธีร-ยุทธ บุญมี นายสมบัติ อารังธัญญวงศ์ นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล นายสมพงษ์ สระกวี นายวีระ จันทะแจ่ง นายมานิตย์ สรยุทธเสนีย์ นายกนก วงศ์ตระหง่าน ได้ใช้รถทหารติดเครื่องขยายเสียงเข้าไปในสวนสัตว์ดุสิต ขอร้องให้สลายตัว และกล่าวว่านายเสกสรรค์ เป็นคอม-มิวนิสต์ มีแผนจะล้มราชบัลลังก์ นักเรียน นักศึกษาจงอย่าหลงเชื่อ

แต่คนในขบวนหน้าสวนจิตรลดาพากันโห่ร้องขับไล่ ส่วนหนึ่งเพราะไม่ยอมเชื่อศูนย์ฯ อีกต่อไป ส่วนหนึ่งโห่เพราะไม่ยอมเชื่อว่าเป็นเสียงของกรรมการศูนย์ฯ จริงๆ เพราะทั้งหมดไม่ได้ปรากฏตัว

03.30 น. นายธีรยุทธ และนายเสกสรรค์พบกัน และปรับความเข้าใจกัน ได้พากันไปพบราชเลขาธิการสำนักพระราชวัง เพื่อขอเข้าเผ้าในหลวง และได้ขอร้องให้ที่ประชุมรอคอยด้วยความสงบ

04.45 น. นายธีรยุทธ นายเสกสรรค์ พร้อมด้วย พ.ต.อ.วชิษฐ เดชกุญชร นายตำรวจพระราชสำนัก ออกจากสวนจิตรลดา มายังรถบัญชาการศูนย์ฯ แล้ว พ.ต.อ.วชิษฐ ได้อัญเชิญพระบรมราโชวาทออกอ่านให้ที่ชุมนุมฟัง

จากนั้น นายสมบัติขึ้นเล่าเหตุการณ์ทั้งหมด ระหว่างที่ขาดการติดต่อกับนายเสกสรรค์ พร้อมกับยอมรับผิด ที่ไม่สามารถอัญเชิญพระบรมราโชวาทมาแจ้งให้ทราบตั้งแต่ตอนค่ำ

05.30 น. นายเสกสรรค์ขึ้นพูดให้ทุกคนพอใจในสิ่งที่เรียกร้อง ขอให้สลายตัว

จากนั้นกลุ่มคนเริ่มทยอยแยกกันออกจากที่ชุมนุม

06.30 น. กลุ่มชนประมาณ 200 คน ขอให้ตำรวจที่ปิดทางที่จะไปสี่แยกราชวิถี เปิดทาง
ตำรวจไม่ยอมและให้กลับออกไปทางวัดเบญจมบพิตร

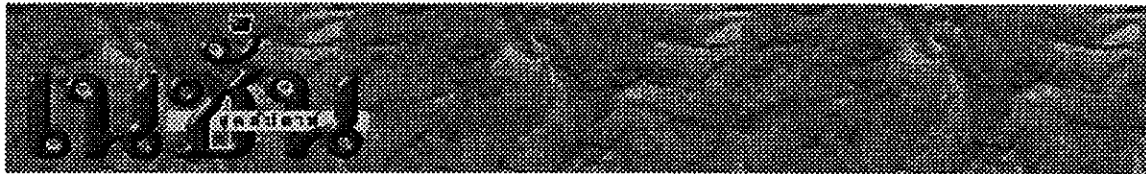
กลุ่มชนยืนยันให้ตำรวจเปิดทาง ยืนประจันหน้ากับตำรวจ คนข้างหลังดันคนข้างหน้าปะทะตำรวจ
บางคนเอาสิ่งของขว้างปาตำรวจ

พล.ต.ท.มนต์ชัย พันธุ์คงชื่น จึงสั่งตำรวจตะลุมตุ้มนักเรียนชวอนอย่างทารุณ พร้อมกับยิงแก๊สน้ำตา จนฝูงชนแตกหนี
บางส่วนตกน้ำหนีไปฝั่งสวนจิตรฯ และฝั่งสวนสัตว์ดุสิต

ผลปรากฏว่ามีนักเรียน นักศึกษา เสียชีวิตและบาดเจ็บ

หมายเหตุ : คัดจากบางตอนของ 'ประมวลเหตุการณ์ ระหว่างวันที่ 5-15 ตุลาคม 16' ที่ตีพิมพ์ในหนังสือ
'วันมหาปิติ 14 ตุลา 2516' ซึ่งจัดพิมพ์โดยองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (อ.ม.ธ.) ปี 2516

Last modified: วันพุธที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2542

'ถนอม' ลาออก 'ชวน' ไม่ขอโทษ

ปชป.เปรียบถนอม เทียบรัฐบุรุษปรีดี

กุมภาพันธ์ 2542 จอมพลถนอม กิตติขจร ก็ได้รับเกียรติจาก นายชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เสนอแต่งตั้งเป็น 'นายทหารพิเศษ' ประจำกรมทหารราบที่ 31 รักษาพระองค์ ท่ามกลางความไม่พอใจจากองค์กรประชาชน ที่เห็นว่าการดำเนินการครั้งนี้ เป็นการทำร้ายความรู้สึกของประชาชน

แต่ นายชวน หลีกภัย ได้ชี้แจงว่า ดำเนินการไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม

และจะไม่มีการทบทวนหรือยกเลิกคำสั่งโดยเด็ดขาด โดยให้เหตุผลว่า การแต่งตั้งครั้งนี้ จอมพลถนอม กิตติขจร จะไม่ได้รับสิทธิพิเศษ หรือจะมีรายได้แต่อย่างใด เป็นแต่เพียงการได้รับเกียรติจากหน่วยงานหน่วยหนึ่งเท่านั้น

คำชี้แจงของนายกรัฐ-มนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ว่าได้ดำเนินการอย่างถูกต้องเหมาะสม

มิได้หมายความว่ากระแสนี้จะยอมรับได้ เพราะเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516

ยังเป็นความทรงจำอันขมขื่นของคนร่วมสมัย ที่ยากจะลบเลือน!!

ซึ่งการแต่งตั้งครั้งนี้ผ่านขั้นตอนประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี

ลงนามเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ไปเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2542 ซึ่งมีการดำเนินการอย่างเจียบเจียน แต่เรื่องก็มาปุดในภายหลัง

กรณีการแต่งตั้ง พล.ต.มณูญ-กฤต รูปขจร ที่ปรึกษ มท.1 ผู้ที่มีคุณูปการต่อพรรคประชาธิปัตย์อย่างใหญ่หลวง

ดูเหมือนองค์กรประชาชนจะไม่ใส่ใจมากนัก แต่การแต่งตั้ง จอมพลถนอม กิตติขจร อดีตนายกรัฐมนตรี

องค์กรประชาชน องค์กรประชาธิปไตย "ไม่สามารถยอมรับได้" เพราะ..

เหตุการณ์นองเลือด 14 ตุลาคม 2516 แม้จะผ่านมารวม 25 ปี แต่ จอมพลถนอม กิตติขจร ยังถือเป็นคนสำคัญที่เป็น 'จำเลยสังคม' ในฐานะ 'ผู้นำรัฐบาล' สมัยนั้นที่มีการใช้กำลังทหารตำรวจ พร้อมอาวุธร้ายแรง ทำการจับกุม ปรามปราม ทำร้าย..สังหาร นิสิต นักศึกษา และประชาชน จนต้องบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก

ในความรู้สึกของประชาชนไทย ผู้รักประชาธิปไตย รักความเป็นธรรม เหตุการณ์ครั้งนั้นเป็น 'บาดแผล' ที่ลึ้มเลือนกันไม่ได้

จอมพลถนอม กิตติขจร ได้ชื่อว่าเป็นผู้นำรัฐบาลทหารที่กุมอำนาจเบ็ดเสร็จยาวนานที่สุด (รวม 11 ปี) ทั้งในตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก และผู้บัญชาการทหารสูงสุด

นอกจากนี้ รัฐบาลจอมพลถนอม ยังได้ชื่อว่าเป็นรัฐบาลเผด็จการที่บรรดาอง-ศาลาอาญาตีต่างเข้ามามีบทบาททางการเมือง-อำนาจ กันอย่างลงตัว (ซึ่งประชาชนรู้จักกันในนาม ถนอม-จอมพลถนอม กิตติขจร, ประภาส-จอมพลประภาส จารุเสถียร, พ.อ.ณรงค์ กิตติขจร)

การปกครองประเทศยุค ถนอม-ประภาส-ณรงค์

เกิดแรงกดดันทางสังคมอย่างหนักหน่วงจนก่อเป็นกระแสของคลื่นประชาชนที่ต้องการรัฐธรรมนูญแบบประชาธิปไตย ที่สุด คลื่นพลังประชามหาชนก็ชุมนุมขับไล่เผด็จการทหาร ถนอม-ประภาส-ณรงค์

หลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 จอมพลถนอม กิตติขจร จอมพลประภาส จารุเสถียร และพ.อ.อภินันท์ กิตติขจร ต้องอพยพไปอยู่ต่างประเทศ รัฐบาลนายสัญญา ธรรมศักดิ์ ซึ่งเป็นรัฐบาลช่วงหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ได้สั่งยึดทรัพย์ จอมพลถนอม-จอมพลประภาส-พ.อ. ณรงค์ และครอบครัว

ความพยายามจะขอกลับเข้ามาในเมืองไทยของ จอมพลถนอม กิตติขจร จอมพลประภาส จารุเสถียร และ พ.อ. ณรงค์ กิตติขจร หลายครั้ง แต่รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ มีมติยืนยันไม่ให้เข้ามาอย่างเด็ดขาด แต่ที่สที่สุดเดือนกันยายน 2519 จอมพลถนอม กิตติขจร ก็สามารถกลับเข้าเมืองไทยโดยการบวชเป็น 'สามเณร' อันเป็น 'ชวน' ที่นำไปสู่กระแสต่อต้านจากขบวนการประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา และสุดท้ายก็นำไปสู่เหตุการณ์นองเลือด 6 ตุลาคม 2519

หลังเหตุการณ์นองเลือด 6 ตุลาคม 2519 ซึ่งประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา

ถูกสังหารล้มตายไปเป็นจำนวนมาก ในสายตาของประชาชนผู้รักประชาธิปไตย ภาพของจอมพลถนอม กิตติขจร ชายชราวัย 87 ปี คือ 'จำเลยสังคม'

ซึ่งจอมพลจนอม จะยืนยันว่า พยายามชี้แจงมาตลอดว่าไม่ได้เป็นคนออกคำสั่งฆ่านักศึกษาประชาชน โดยชี้ว่าเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เป็นเกมการเมือง โดยมีประชาชนจำนวนหนึ่งถูกใช้เป็นเครื่องมือ

การที่จอมพลจนอม กิตติขจร ได้รับเกียรติจาก นายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เสนอแต่งตั้งเป็น 'นายทหารพิเศษ' องค์การประชาชน องค์การประชาธิปไตย จึงยอมรับไม่ได้ และได้รวมตัวชุมนุมประท้วงที่ท้องสนามหลวง เรียกร้องให้นายชวน หลีกภัย แสดงความรับผิดชอบ และกล่าวคำขอโทษต่อประชาชน

สำนักสวนดุสิตโพลล์ ออกสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการแต่งตั้ง จอมพลจนอม กิตติขจร เป็นนายทหารพิเศษ พบว่าประชาชนร้อยละ 68.49 เห็นว่า จอมพลจนอม ไม่สมควรได้รับการแต่งตั้งฯ มีเพียงร้อยละ 11.64 ที่เห็นด้วยกับการแต่งตั้งนี้

ขณะที่ สำนักเอเบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ได้รายงานสรุปผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลต่อกรณีนี้

พบว่าประชาชนร้อยละ 40.4 ต้องการให้ นายกรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย)

แสดงความรับผิดชอบด้วยการขอโทษประชาชน ขณะที่ร้อยละ 42.2 ระบุว่าความเชื่อมั่นที่มีต่อนายกรัฐมนตรี ลดลงจากกรณีดังกล่าวนี้

ไม่เพียง 'ไม่มีคำขอโทษ' นายชวน หลีกภัย ยังได้ยืนยันแข็งขันว่า สิ่งที่ดีตนได้ดำเนินการไปนั้น เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม และประชาชนไม่ได้เสียหายอะไร

ขณะที่องค์การประชาชน องค์การประชาธิปไตย ยืนยันว่า การแต่งตั้งจอมพลจนอม กิตติขจร นั้น ประชาชนได้สูญเสียหลักการสำคัญไปแล้ว นั่นคือ การสูญเสียการเคารพต่อประวัติศาสตร์วิญญานการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย และการลงโทษเผด็จการตามสมควรเท่าความผิด

เพราะบรรดาญาติวีรชนที่บาดเจ็บ ทูพพลภาพ และเสียชีวิต จากเหตุการณ์เมื่อเดือนตุลาคม 2516 และตุลาคม 2519 ไร้ค่าอย่างสิ้นเชิง เมื่อเปรียบเทียบกับ 'ความดี' ที่ จอมพลจนอม กิตติ-ขจร ได้รับจาก นายชวน หลีกภัย

24 มีนาคม ท่ามกลางแรงกดดัน คนที่ได้รับการแต่งตั้งอย่าง จอมพลจนอม กิตติขจร

จำเลยของสังคมเปิดบ้านแสดง สบิรติ 'ขอลาออก' จากตำแหน่งนายทหารพิเศษ (ต่อมา พล.ต.มณูญฤทธิ์ รูปขจร ก็ขอลาออกจากนายทหารพิเศษ) เพื่อลดกระแสความไม่พอใจของสาธารณชน

และท่ามกลางความไม่พอใจของประชาชนที่ยังดำรงอยู่ เกียรติภูมิ จอมพลถนอม กิตติขจร ก็ถูกยกย่องเทียบชั้นกับ นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษผู้มีคุณูปการต่อสังคมไทย

พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รองนายกรัฐมนตรี และ รมว.มหาดไทย ซึ่งเป็น เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ได้ออกมายืนยันว่า การที่กองทัพเสนอแต่งตั้งจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นนายทหารพิเศษ เป็นสิทธิของทหารที่จะสามารถทำได้ และไม่ผิดอะไร และยังได้เปรียบเทียบว่า การที่ทหารยกย่องจอมพลถนอม กิตติขจร คล้ายกับการที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ยกย่องนายปรีดี พนมยงค์

"ยกตัวอย่างเช่น อาจารย์ปรีดี พนมยงค์ ก็ถูกกล่าวหาอย่างรุนแรง แต่เมื่อทางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ยกย่อง ก็เป็นเรื่องของแต่ละคน..อย่างอาจารย์ปรีดี ทางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เขาก็ยกย่อง ส่วนทางทหารเขาจะยกย่องใคร ก็เป็นเรื่องของเขา ทหารเขามีสิทธิที่จะนับถือใครก็ได้ เมื่อเราไม่นับถือ ก็ไม่นับถือ อะไรถูก อะไรผิด ก็ว่ากันไป" เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ กล่าวย้ำ

คำกล่าวของ พล.ต.สนั่น ขจร-ประศาสน์ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ เสมือนเป็นการเติมเชื้อไฟให้กับองค์กรประชาชน องค์กรประชาธิปไตย เพราะเป็นการเปรียบเทียบผู้นำเผด็จทหารที่ก่อการรัฐประหารเพื่ออำนาจ มาเทียบชั้นกับรัฐบุรุษผู้มีอุดมการณ์ประชาธิปไตย

สุลักษณ์ ศิวรักษ์ นักคิดนักเขียนคนสำคัญของสังคมไทย ชี้ว่า เป็นการไม่สมควรที่น่าจอมพลถนอม เทียบกับนายปรีดี เพราะนายปรีดี พนมยงค์ ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เท่านั้น แต่เป็นผู้หนึ่งในคณะราษฎรผู้ก่อการปฏิวัติประชาธิปไตย เป็นผู้จัดตั้งขบวนการเสรีไทยเพื่อกอบกู้ชาติ เป็นรัฐบุรุษ ซึ่งมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยอย่างเต็มเปี่ยม แต่จอมพลถนอม กิตติขจร นอกจากจะเป็นทรราชในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 แล้ว ยังเป็นเผด็จการและร่วมก่อการรัฐประหารมาตั้งแต่ปี 2490

ขณะที่ นายธีรยุทธ บุญมี อดีตผู้นำนักศึกษาในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม ปัจจุบันเป็นนักวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชี้ว่า การที่เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ เปรียบเทียบอาจารย์ปรีดีกับจอมพลถนอม สะท้อนโลกทัศน์และประวัติศาสตร์ที่น่าอดสูอย่างยิ่งของพรรคประชาธิปัตย์ เพราะพรรคนี้เป็นคนเริ่มสร้างกระแสทำลายอาจารย์ปรีดี แล้วนำมาใช้เป็นประโยชน์ให้กับตัวเองหลังเหตุการณ์พฤษภาคม 2535 และหวนกลับมาทำลายอีกในครั้งนี้

"คำพูดของ พล.ต.สนั่น สร้างความปวดร้าวแตกแยกให้สังคม ในขณะที่ต้องการความรวมใจกันแก้เศรษฐกิจ.. และคำพูดทำนองนี้ของหัวหน้าและเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ สะท้อน อากักรของคนที่ตกอยู่ในอำนาจมานาน

จนหลงลืมรากเหง้าของตัวเอง" ธีรยุทธ บุญมี กล่าวย้ำ

หากย้อนประวัติศาสตร์การเมืองไทยไปในยุคก่อน

บรรพบุรุษของพรรคการเมืองหนึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งคนไปร้องตะโกนกล่าวหา "ปรีดีฆ่าในหลวง" ในโรงภาพยนตร์ กระทั่งกลายเป็น 'ตราบาป' ทางการเมืองของพรรคการเมืองนี้

แม้จะเป็น 'เรื่องเท็จ' และแม้จะเป็นการ 'ทาสี' ทางการเมือง ซึ่งพรรคการเมืองที่ว่านี้

ปัจจุบันครองอำนาจในการบริหารประเทศอยู่ ก็ไม่เคยสำเหนียกที่จะแสดงความเสียใจ หรือขอโทษใดๆ กับการกระทำอัน 'ชั่วร้าย' ของตนเลย

กรณีการแต่งตั้ง จอมพลถนอม นอกจากจะไม่มี 'คำขอโทษ' จากหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม อันสวนกระแสความรู้สึกของประชาชนแล้ว

แกนนำคนสำคัญในพรรคประชาธิปัตย์ อย่างเลขาธิการพรรคฯ ยังเปรียบเทียบ จอมพลถนอม กิตติขจร

ผู้นำรัฐบาลเผด็จการทหาร ขึ้นมายกย่องเสมือนยกย่องเทียบชั้นนายปรีดี พนมยงค์

รัฐบุรุษผู้มีคุณูปการต่อสังคมไทย

หรือนี่คือ 'วัฒนธรรมทางการเมืองของคนในพรรค' ที่คนรุ่นนี้ได้สืบทอดมรดกจากคนรุ่นก่อนอย่างเต็มภาคภูมิ??

Last modified: วันพุธที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2542

"เวลาเปลี่ยน

ใจคนก็เปลี่ยน"

ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์

คณบดีคณะรัฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์

ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ ในอดีต ไม่เพียงแต่เป็นนักวิชาการที่ได้ชื่อว่า
มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการศึกษาพัฒนาการเมืองไทยมากที่สุดคนหนึ่ง หากแต่ยังเป็นนักวิชาการหนุ่ม
ผลผลิตแห่งยุคสมัย 'ตุลาคม 2516' และเมื่อเกิดกรณีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ชื่อเดียวกับนายกรัฐมนตรี
แต่งตั้งจอมพลถนอม กิตติขจร อดีตนายกรัฐมนตรี ดำรงตำแหน่งเกียรติยศในกองทัพ ก่อกระแสคัดค้านไปทั่ว

กระทั่ง พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รองนายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกมาอธิบายปกป้อง
โดยยกตัวอย่าง ปรีดี พนมยงค์ เปรียบเทียบกับ จอมพลถนอม กิตติขจร กลายเป็นปัญหาของชาว
'ธรรมศาสตร์-พรรคประชาธิปัตย์' เรื่องเก่าที่ยังไม่จบสิ้น ก็ขยายออกไปกว้างขวางขึ้นเรื่อยๆ

บทสัมภาษณ์ความเห็นและท่าทีของ ดร.เอนก ต่อจากนี้ จึงน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง
เพราะไม่เพียงแต่จะเป็นนักวิชาการเดือนตุลาคมคนหนึ่ง ยังดำรงตำแหน่งคณบดีคณะรัฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์
เมื่อไม่นานมานี้ และที่สำคัญ ยังเป็นหนึ่งในทีมที่ปรึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พล.ต.สนั่น
ขจรประศาสน์ อีกด้วย...

.....

จอมพลถนอมเคยเป็นครูในโรงเรียนนายร้อย เข้าใจว่าหลายปีทีเดียว บุคลิกเขาก็เป็นแบบผู้ใหญ่ ได้รับการนับถือมาก ดังนั้น คนในกองทัพเขาก็ให้เกียรติจอมพลถนอม หรือจอมพลประภาส ตามฐานานุรูปของแกมาตลอด ก็หมายความว่า สังคมไทยและกองทัพในอดีต ไม่ได้ปฏิบัติต่อจอมพลถนอม จอมพลประภาส แบบเยอรมันปัจจุบันกวาดล้างนาซี

เรื่องตำแหน่งนายทหารรักษาพระองค์นี้ก็เหมือนกัน จริงๆ แล้วเป็นเรื่องภายในของทหาร ที่ต้องการยกย่องหรือเชิดชูอดีตนายทหารผู้ใหญ่ ที่เป็นผู้ก่อตั้งกรมหรือเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับกรมเป็นพิเศษ อันหนึ่งของจอมพลถนอม อันหนึ่งของ พล.ต.มณูญกฤต ซึ่งเขาก็ไม่ได้คิดหรือว่าจะเกิดกระแสอะไรขนาดนี้ เพราะเมื่อเขาได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานที่ปรึกษากองทัพบกนั้น ไม่เห็นมีใครว่าอะไร หรือเมื่อจอมพลประภาสเสียชีวิตไป ก็มีคนจัดงานศพให้อย่างสมเกียรติ

การคุมทหารซึ่งมีลักษณะวิชาชีพเฉพาะ มันก็คล้ายกับที่รัฐมนตรีทบวงมหาวิทยาลัย จะไปสั่งให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มอบปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตให้กับคนนั้น คนนี้ เป็นไปไม่ได้ สิ่งไม่ได้ หรือเวลามอบปริญญาปกติก็เหมือนกัน คนเข็นคือนายกสภามหาวิทยาลัย อธิการบดี แต่ถามว่า ถ้าหากกรรมการประจำคณะ กรรมการวิชาการเขาทำเรื่องมาครบถ้วนทุกอย่าง คุณไม่เห็นได้ไหม ผมว่ายาก

ฉะนั้น คนอย่างรัฐมนตรีกลาโหม ก็ต้องคำนึงถึงตรงนี้ว่า ถ้าเป็นความคิดเห็นของทหาร เป็นธรรมเนียมปฏิบัติภายใน เป็นเกียรติยศของทหาร รัฐมนตรีกลาโหมก็พยายามจะไม่แทรกแซง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นพลเรือนด้วย เพราะฉะนั้น ผมคิดว่ารัฐมนตรีกลาโหม ได้ติดรอบคอบกับเรื่องนี้อยู่พอสมควร หลายดลรอบอยู่พอสมควร นี่ผมเดาเอานะครับ เพราะฉะนั้นมันไม่ใช่เรื่องนโยบาย เป็นเรื่องมารยาทวิธีการปฏิบัติ และความเป็นจริงก็ทำอย่างนี้มาหลายครั้งแล้ว โดยเฉพาะตำแหน่งประธานที่ปรึกษากองทัพบก ซึ่งจะไปแล้ว เป็นตำแหน่งที่มีผลต่อสังคมอยู่พอสมควร ดังนั้น เขาจึงคิดว่าไม่น่าจะมีปัญหาอะไร เขาถึงได้แต่งตั้ง

เรื่องที่เกิดขึ้น มันไม่ได้อยู่ที่ตัวเหตุการณ์เอง แต่อยู่ที่ใครเป็นผู้หยิบฉวยเหตุการณ์นี้ขึ้นมา อาจเริ่มจากหนังสือพิมพ์ จากนั้นก็มีกลุ่ม 14 ตุลา กลุ่มองค์กรประชาธิปไตยออกมา มันก็เป็นประเด็นที่สำคัญ ผมว่ามันบวกเข้ากับกระแสที่คนรู้สึกเบื่อหน่ายรัฐบาล และก็เป็นที่วิตกวิพากติของคนชั้นกลาง ที่รู้สึกว่าไม่มีรัฐบาลไหนถูกใจเลย

ที่นี่ หลังจากจอมพลถนอมลาออก ก็ยังมีคนบางส่วนรู้สึกยังไม่พอใจ เพราะต้องการคำขอโทษจากคุณชวน แต่เรื่องที่ทำท่าจะจบก็ไม่จบ เมื่อท่านรัฐมนตรีมหาดไทย และท่านรองนายกฯ ท่านไปพูดให้คนให้อภัยกัน

ยอมรับในความเห็นอันหลากหลายขึ้น

สิ่งที่ท่านพูดมันมีการหยิบโยงขึ้นมาว่าท่านเอาอาจารย์ปรีดีไปเทียบกับจอมพลถนอม

มันก็ทำให้หนังสือพิมพ์เอาข่าวมาพาดหัว ซึ่งถ้าเรื่องนี้เป็นความจริง มันก็ไม่ถูก มันเทียบไม่ได้

แต่ท่านรัฐมนตรีมหาดไทยก็ชี้แจงว่า ท่านไม่ได้พูดอย่างนั้น เอาเทปมาเปิดดูก็ได้ ท่านพูด 2 เรื่อง ในเวลาที่ห่างกัน 5 นาที เมื่อคนถามเรื่องจอมพลถนอมท่านก็พูดเรื่องจอมพลถนอม เมื่อพูดไปเรื่อยอีก 5 นาทีต่อมา ท่านก็พูดถึงเรื่องที่ว่า เราควรมีความรู้สึกลอดถอนออกจากรัฐบาลคนอื่นให้มากขึ้น ท่านเองว่า ถ้าพวกที่กำลังประทุงเวลาไม่สนับสนุนจอมพลถนอม ก็ไม่เป็นไร แต่ทหารเขาจะนับถือ ก็อย่าไปขวางเขาก็แล้วกัน

เหมือนที่ครั้งหนึ่งอาจารย์ปรีดีถูกสังคมนอกมองอย่างผิดๆ

แต่ว่าคนในธรรมศาสตร์ยึดหยัดที่จะนับถืออาจารย์ปรีดี แล้วธรรมศาสตร์ก็ใช้เวลาและ ความเป็นจริงพิสูจน์ จะกระทั่งปัจจุบันอาจารย์ปรีดีก็เป็นวีรบุรุษของชาติไปแล้ว กระทั่งจะเป็นคนของโลกที่ยกย่องโดยยูเนสโกด้วยซ้ำ

ถ้าพูดอย่างเป็นธรรม ผมว่าทุกๆ ฝ่ายก็นับถือเหตุการณ์ 14 ตุลา ด้วยกันทั้งนั้น ไม่มีใครจะไปยกย่อง จอมพลถนอมให้มาเป็นวีรบุรุษของชาติ เพื่อที่จะเอามาเย้ยวิหชน คนในรัฐบาลเขาก็พยายามช่วยเหลืออะไรต่างๆ อย่างอนุสาวรีย์วิหชน เรื่องการจัดงานทุกปี มันเป็นเรื่องที่พ้นไปจากการสงสัยแล้ว ผมคิดว่าเรื่องที่เกิดขึ้นมันเป็นเรื่องขัดแย้งกันนิดๆ หน่อยๆ และเป็นเรื่องในห้วงมิตร์ด้วยกันทั้งนั้น

สังคมใหม่ของเราต้องการสิ่งเหล่านี้มาก

สังคมใหม่ของเราอาจจะไม่ได้ต้องการมากนักที่จะชี้ชัดว่าใครถูกใครผิดออกมา

โดยเฉพาะเรื่องที่ยากจะควบคุมและอ่อนไหวอย่างนี้ การที่เราจะไปตัดสินและลงโทษ หรือพิพากษาคคนลงไปเลย

ผมคิดว่ามันอันตราย มันไม่ใช่เรื่องเมื่อ 20 ปีที่แล้ว ผมคิดว่าสังคมไทย

ความเข้มแข็งของมันไม่ได้อยู่ที่มาหาว่าใครผิดใครถูกได้

ส่วนของจอมพลถนอม แก่ก็ถูกป้ายสีมาเหมือนกัน ตอนนั้นลูกๆ ของแกก็ขอสิทธิออกมาชี้แจงว่า แกไม่ได้สั่งการ มันก็ขึ้นอยู่กับเราว่า เราจะมองอย่างไร เมื่อเวลาเปลี่ยน ใจคนก็จะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ อย่างผมเอง

ผมก็เป็นคนรุ่น 14 ตุลา ผมก็ไม่ได้รู้สึกโกรธเกลียดอะไร จริงๆ ผมคิดว่าท่านตายแล้ว เพียงแต่หายใจได้เท่านั้น

คุณอาจจะว่าผมผิดก็ได้ แต่ผมว่ามันดีที่คิดแบบนี้ มันทำให้เราไม่เชื่ออะไรในสิ่งที่เราคิดมากเกินไป

ไม่ฝังใจกับความคิดตัวเองเท่าไร ปัจจุบัน อาจต้องมีการชำระล้างประวัติศาสตร์ขึ้นมา

แต่การชำระของผมไม่เหมือนกับคนรุ่น 14 ตุลาหลายคน

คนรุ่น 14 ตุลาหลายคนเชื่อว่า มีแบบที่ถูกต้องสิ่งหนึ่ง แล้วเราต้องไปหาสิ่งนั้นขึ้นมา แต่ผมคิดว่าไม่มี มันเปลี่ยนไปเปลี่ยนมา แล้วแต่ว่าใครเอาอะไรไปแต่งเติมมัน

ขณะนี้คนรุ่น 14 ตุลาจำนวนหนึ่งยังมีความชัดเจนแจ่มแจ้ง แต่ผมไม่ได้เป็นอย่างนั้นแล้ว และผมไม่เชื่อด้วยว่าจะมีใครชัดเจนแจ่มแจ้งได้ แต่ผมไม่ได้หมายความว่าไม่ควรมีหลักการ แต่เราอย่าไปยึดมันถึอมันจนกระทั่งไม่ฟังอีกฝ่ายหนึ่ง หรือไม่เหลือที่ให้อีกฝ่ายหนึ่งเขาได้ยืนเลย

ผมเพียงแต่พยายามเสนอมุมมองจอมพลถนอมอีกมุมหนึ่งเท่านั้นเอง อย่างเมื่อลูกชายจอมพลถนอม เอาเอกสารออกมาชี้แจง ถ้าผมคิดแบบเมื่อ 20 ปีที่แล้ว ผมอาจจะไปประท้วงไม่ให้เขาพูด เดียวนี้ผมคิดว่า ปลอ่ยให้เขาพูด เขาอาจจะมึข้อมูลออกมา และถ้าสมมติ พ.อ.ณรงค์ไม่ได้ยิงมาจากบนเฮลิคอปเตอร์จริง เราก็จะได้คิดอะไรกับเรื่องนี้ได้ใหม่

จริง ๆ เราก็มีข้อสรุปมาตั้งแต่เคลื่อนไหว 14 ตุลาแล้วว่า คนที่เริ่มยังไม่ใช่จอมพลถนอม จอมพลประภาส ณรงค์ เพียงแต่เราไม่ได้สืบเสาะต่อไปเท่านั้นว่ามันคืออะไร แต่ความผิดของจอมพลถนอมก็ไม่ใช่ว่าจะถูกลบล้างไปด้วยเรื่องแค่นี้ เพราะมันเป็นเรื่องทางการเมือง

ถึงแม้ไม่ผิดในทางการเมืองการสั่งการหรือว่าอะไรก็ตาม มันก็ผิดอยู่แล้วในทางนโยบาย เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นผู้บัญชาการทหารบก และผู้บัญชาการสูงสุด อยู่ในเวลานั้น ก็ต้องรับผิดชอบอยู่แล้ว

Last modified: วันพุธที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2542
